

Nemško mesto s frankovsko dušo

Würzburg Enkratno doživetje umetnosti in kulture – Zadnja leta eno najpomembnejših pristanišč za turistične križarke

V srcu južne Frankovske, ob reki Majni, kjer so nekoč sadili dišavnice in kjer danes griče krasijo številni vinogradi, leži privlačno nemško univerzitetno mesto Würzburg. »Če bi se lahko odločil, kje se bom rodil, bi se odločil za Würzburg,« je v začetku 20. stoletja zapisal nemški književnik in nobelovec Hermann Hesse. Pravzaprav sploh ni težko razumeti, zakaj.

MANKICA KRANJEC,
besedilo in fotografije

Würzburg, ki so ga poimenovali po dišavnem gradu na vrhu hriba, je prvi od šestnajstih krajev ob znameniti nemški Romantični cesti. Ta poteka po trasi nekdanje rimske trgovske in vojaške poti, obdaja pa jo idilična pokrajina, ki je očarala že mnoge. Tukaj so svoj navdih našli baročni kipar Tilman Riemenschneider, slikar Giovanni Battista Tiepolo in pesnik Walther von der Vogelweide, nič nenavdane ga pa ni, da ta nemška pot tudi danes ostaja priljubljena točka obiskovalcev od vseh psovod. Zlasti zadnja leta je Würzburg postal eno najpomembnejših pristanišč za turistične križarke, ki plujejo med Amsterdamom in Budimpešto, enkratno doživetje umetnosti in kulture v srcu severne Bavarske pa

vse leto privablja tudi popotnike, ki se z avtomobilom ali s kolesom podajo na pot skozi slikovito gričevnato pokrajino z imenitnimi razgledi.

Bogata zgodovina

Mesto z bogato zgodovino mi predstavi Maria Pertmann-Ley. Srečava se pred znamenito rokokojko stavbo Falkenhaus na osrednjem mestnem trgu. »Gostišče v središču mesta, kjer imata danes sedež mestni turizem in mestna knjižnica, je bilo nekoč priljubljena točka svetovnih popotnikov. Verjetno je s svojo rumeno barvo ena najbolj prepoznavnih v mestu. Z zgornjih nadstropij je razgled še posebno privlačen ob praznikih in festivalih, ko osrednji trg oživi,« pove Pertmann-Leyeva. Iz Švedske se je preselila v Nemčijo. »V Würzburg me je vodila ljubezen. Tukaj je študiral moj mož in pred dvajsetimi leti sem se tako odločila, da si bom tukaj ustvarila družino,« se nasmehne. »Ko sem prišla sem, je bilo zelo mirno. Danes pa je Würzburg živahno in sodobno mesto, kjer imajo svoj sedež mnoga informacijsko-tehnološka podjetja. Vse več je turistov in izbira družabnih dogodkov je veliko bolj bogata, kot je bila nekoč,« se spominja sogovornica. »Mesto vsako leto gosti več kot 500 dogodkov. Pri

nas pripravljamo največji festival afriške kulture v Evropi, ki privabi tudi sto tisoč obiskovalcev z vsega sveta. Dobro obiskan je živahen božični sejem, ljubitelji klasične glasbe bodo prišli na svoj račun na festivalu Mozartfest, ljubitelji rujnega pa bodo lahko degustirali okusno vino na katerem od vinskih festivalov, ki jih pripravljamo vse leto,« nekaj dogodkov naniza Maria. Würzburg ji je pri srcu. »Domačini preprosto znajo uživati v življenju. Imajo pravo frankovsko dušo, njihova filozofija temelji na veselju do življenja.« Izvem, da je močno povezana in prepletena tudi z okusnim frankovskim vinom: »Prideluje ga približno 6500 vinogradnikov in je eno glavnih znamenitosti regije. Znano je po svojem suhem in sadnem okusu, ponudili pa vam ga bodo v značilni zaobljeni steklenici.«

Dobra merica vina

Povabi me v tipično frankovsko gostilno Lämmle, ki je polna gostov. V središču mesta stoji že od leta 1594 in velja za eno najboljših. Pridruži se nama Jürgen Ludwig. V Würzburgu je odrasčal, v pisarni mestnega turizma pa je odgovoren za odnose z mediji. Usedom se za veliko leseno mizo, kjer beseda kmalu nanese na

lokalno kulinariko. »Ne le da radi uživamo v dobri hrani in vinu, Franki se zelo radi tudi družimo,« pove Jürgen in se namuzne: »Radi imamo dobro in poceni. Najlepše je, ko človek najde okusno hrano za malo denarja.« Nato pa me pouči še o eni tukajšnjih navad: »Račun običajno vsak plača zase, napitnine pa niso pravilo.« Toda kljub temu gostilničarji glede nečesa nikoli niso skopi. »Vino vedno nalijejo dobrega četrta deciliter, če bi mi postregli manj, bi se počutil prikrajšanega!« je iskren Jürgen Ludwig. V gostilni, ki je bila nekoč glavna točka srečevanja meščanov, nam prinesejo eno tipičnih jedi. »Pravo frankovsko kosilo se običajno začne z okusno juho in nadaljuje z obilno glavno jedjo. Pečena svinjina, goveje meso ali klobasa so postreženi s kislim zeljem in čvrstimi kruhovimi cmoki,« pojasni sogovornik in doda, da so vse bolj priljubljene tudi sezonske jedi, pripravljene na sodoben način, medtem ko je na krožnikih pogosto tudi lokalna specialiteta »Meefischli« – ocvrta bela riba iz reke Majne.

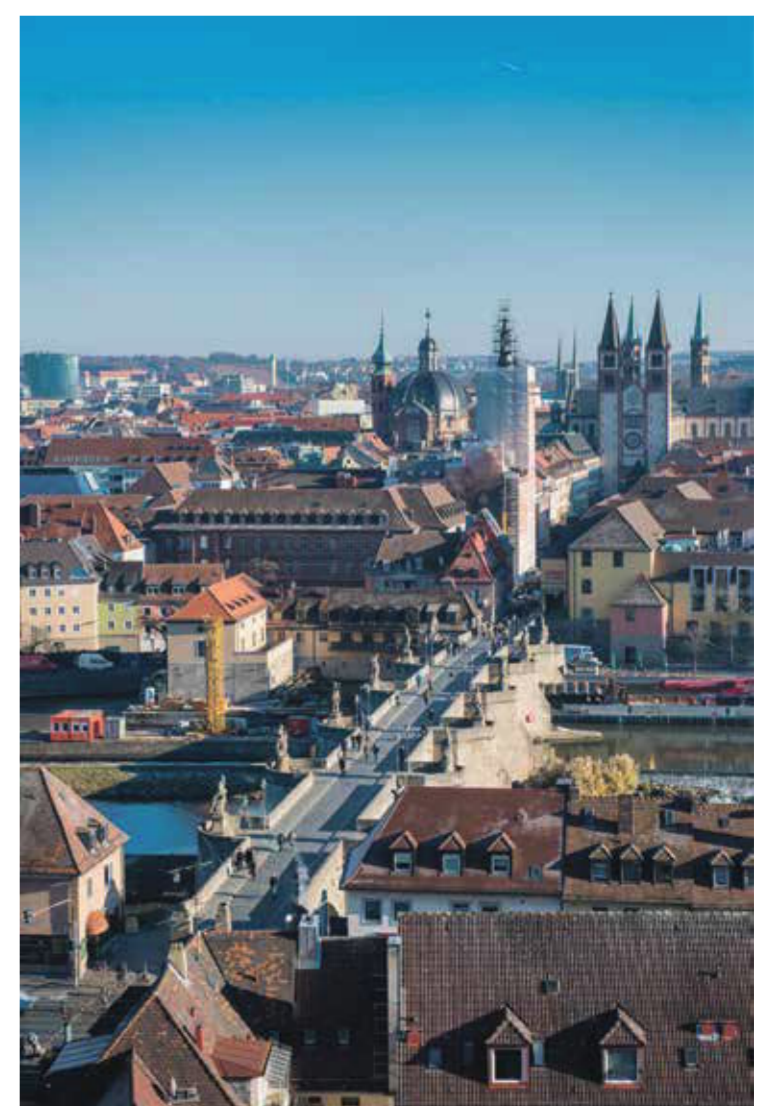
Ponosni narod

Danes v Würzburgu živi skoraj 130.000 prebivalcev. »Nekoč so tukaj živeli predvsem kmetje, ribiči in vinogradniki. Würzburžani smo

zelo ponosni na svoje korenine,« pojasni zgovoren Nemeč. »In bog ne daj, da bi Franku rekel, da je Bavarec! Veste, Bavarci pijejo pivo, nosijo pumparice in imajo izrazito narečje. Franki pijemo vino in imamo povsem drugačno narečje,« ponosno pove in se na glas zasmeji, ko se skupaj sprehamo skozi mesto. »Poleti imamo na bregu Majne peščeno plažo, nedaleč stran pa boste pogosto srečali tudi kakšnega domačina, ki lovi ribe,« brez oddiha nadaljuje. »Ste vedeli, da je v Würzburgu leta 1895 Wilhelm Conrad Röntgen odkril rentgenske žarke? Kasneje je za svoje odkritje prejel celo Nobelovo nagrado za fiziko,« iskriko pove Jürgen in postreže z nekaj zgodovinskimi dejstvi. »Tisoč let pred našim štetjem je bila na vrhu hriba Marienberg zgrajena keltska trdnjava. Na njenih temeljih so kasneje zgradili mogočno utrdbo, ki je skoraj petsto let služila kot domovina lokalnih kneževskih škofov. Še danes se dviga visoko nad mesto in ponuja odlične razglede daleč naokrog.« Še bolj razkošna je baročna palača Würzburger Residenz. Pravijo ji stavbarski čudež svoje dobe, zaradi svoje lepote je bila leta 1981 vpisana na Unescov seznam kulturne dediščine. »Gradnja enega najbolj dragocenih arhitekturnih zakladov v Evropi je v začetku 18. stoletja naročil knežji škof Johann Philipp Franz von Schönborn, ki si je zaželel razkošne baročne palače po vzoru francoskega Versaillesa. Načrtovanje so zaupali nemškemu arhitektu Balthasarju Neumannu, medtem ko je čudovite freske v sobanah ustvaril beneški mojster Giovanni Battista Tiepolo,« nadaljuje Maria, ki ponosno pove, da je bil nad palačo povsem očaran tudi Hollywood. »Dvorišče palače so leta 2009 filmarji uporabili za scene filma *Trije mušketirji*. Upravičeno smo lahko ponosni na to veliko reč, ki se je zgodila v tem majhnem nemškem mestecu,« s pohvalami Würzburgu ne skopari Pertmann-Leyeva. »Mesto je bilo med drugo svetovno vojno povsem uničeno. Kar 80 odstotkov je bilo porušeno, toda večino hiš so pozneje obnovili in Würzburg znova postavili na noge,« opomni na črn madež iz zgodovine in nato optimistično konča: »Danes Würzburg sije v vsem svojem sijaju. Je čudovito mesto z bogato preteklostjo, ki jo dopolnjujejo številni vrhunski področja kulture in ki mu danes ponosno rečem dom.«

Razgled na utrbo Marienberg in würzburško katedralo

Slikovita veduta mesta z vrha hriba Marienberg

Razkošna baročna palača Würzburger Residenz je nastala po vzoru francoskega Versaillesa.

Würzburg, ki so ga poimenovali po dišavnem gradu na vrhu hriba, leži ob znameniti nemški Romantični cesti.